

โครงการ

งานวิจัย 1

“คนรักป่า ป่ารักชุมชน”

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ มีลักษณะภูมิประเทศ คือ เป็นพื้นที่ราบ และเป็นเนินภูเขาในบางส่วน

ข้อมูลจำนวนประชากร

บ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑,๐๖๓ คน

- ชายจำนวน ๕๓๓ คน
- หญิงจำนวน ๕๓๐ คน

ผู้สูงอายุจำนวน ๑๔๔ คน

- ชาย จำนวน ๗/๑ คน
- หญิง จำนวน ๗/๓ คน

คนพิการ จำนวน ๒๕ คน

- ชาย จำนวน ๑๖ คน
- หญิง จำนวน ๙ คน

การประกอบอาชีพ

ประชากรในหมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองวัวด้า ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรและรับจ้างทั่วไป

สาธารณูปโภค

มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน มีจุดกระจายน้ำประปาประจำหมู่บ้านจำนวน ๓ แห่ง มีศาลาประชาคมประจำหมู่บ้านจำนวน ๒ แห่ง และมีป้อมตำรวจ จำนวน ๑ แห่ง

แหล่งน้ำธรรมชาติ

มีลำห้วย จำนวน ๒ แห่ง มีบ่อบาดาล จำนวน ๘ แห่ง และมีสระน้ำสาธารณะ จำนวน ๘ แห่ง

สถานที่สำคัญของหมู่บ้าน

บ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ มีวัดจำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ วัดเขาหมอนทองและวัดเนินทอง มีโรงเรียนอีก ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านหนองวัวด้า นอกจากนี้ยังมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพจำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านหนองวัวด้า

จุดเริ่มต้น.....ของป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า ได้รับการอนุมัติโครงการเป็นป่าชุมชน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เดิมชุมชนได้รวมตัวกันอนุรักษ์ป่า เนื่องจากพื้นที่ป่าเขาหมอนทองนั้นเดิมเป็นภูเขาหัวโล้น มีสภาพแห้งแล้ง จากการถูกตัดไม้ทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง ทางผู้นำชุมชนและชาวบ้านเล็งเห็นปัญหาดังกล่าว จึงคิดหาทางแก้ไขปัญหาโดยการ ตั้งเป็นป่าชุมชนประจำหมู่บ้าน โดยตั้งคณะกรรมการและชาวบ้านให้ช่วยกันดูแลป่าบริเวณดังกล่าว เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน นี่คือจุดเริ่มต้นของป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

อาณาเขตป่าชุมชน

ด้านทิศเหนือติดกับหมู่ที่ ๑๖ บ้านเนิน ตำบลทุ่งหลวง ส่วนที่เหลือตั้งอยู่ในเนื้อที่ของบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ดังภาพ

บริเวณเขตป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

กิจกรรมการดำเนินการ

๑. จัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชน
๒. คณะกรรมการป่าชุมชนอบรมด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่า
๓. จัดทำกฎระเบียบ กติกา การเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน
๔. จัดทำป้ายโครงการ ป้ายแนวเขต และหลักเขตป่าชุมชน
๕. ลาดตระเวนดูแลป่า ป้องกันไฟป่า
๖. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการปลูกป่า ฝึกระวัง สร้างจิตสำนึก

กฎระเบียบในการใช้ป่าชุมชนบ้านหนองวัดดำ

ในการใช้ป่าชุมชนบ้านหนองวัดดำนั้น มีการตั้งกฎระเบียบ คือ ห้ามตัดไม้ยืนต้นโดยเด็ดขาด เว้นแต่การแต่งร่นป่าไม้ สำหรับไม้ใช้ลำต้น สามารถตัดได้เมื่อถึงเวลาหรือมีการประมวลโดย กรรมการป่าชุมชน ถ้ามีการฝ่าฝืน จับปรับ ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท ถ้ามีการเผาป่า จับส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

แนวทางการดูแลรักษาป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

๑. ดูแลแนวเขตตามที่ทำไม้ อนุญาตไว้
๒. เผ่าระวังเวรยาม
๓. เผ่าดูแลป่าไม้เดิม อนุรักษ์ป่าไม้ใหม่

ทางป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
ณ ป่าแห่งนี้ไม่เคยมีการปลูกป่าเลย จะปล่อยให้ธรรมชาติสร้างขึ้นเอง ปัจจุบันเป็นเวลา ๑๐ กว่าปี
ป่าไม้ของป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้าจัดได้ว่าเป็นป่าไม้ที่สมบูรณ์ ต้นไม้ในป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้ามี
พรรณไม้มากกว่า ๑๐๐ ชนิด

รายชื่อคณะกรรมการป่าชุมชนได้แต่งตั้งใหม่ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. นายลิ้ม มงคลสัจจา	ประธานโดยตำแหน่ง
๒. นายสมาน รุ่งจรัส	รองประธาน ๑
๓. นายเฉลิม แสนสุด	รองประธาน ๒
๔. นายอนุกุล ชูเจริญผล	เหรัญญิก
๕. นางชลจิรา ยิ้มโย	เลขานุการ
๖. นายบุญมี รุ่งจรัส	กรรมการ
๗. นายสมหมุด หล้าจันทร์	กรรมการ
๘. นายขุนพล พลพันธ์	กรรมการ
๙. นายสรวุฒิ ศรีโพธิ์ไทย	กรรมการ
๑๐. นางเอื้องดอย เทศธรรม	กรรมการ
๑๑. นายบุญส่ง อ่วมนิล	กรรมการ
๑๒. นายจิระพล รัตนพิบูลมณีย์	กรรมการ
๑๓. นางเสมอ มงคลทวีรักษ์	กรรมการ
๑๔. นางดวงนภา แซ่เตี้ยว	กรรมการ
๑๕. นายสมชาติ ทองใบ	กรรมการ

ภาพป่าชุมชนบ้านหนองวัวดําในอดีต

ภาพป่าชุมชนบ้านหนองวัวดําในปัจจุบัน

ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าชุมชนกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่

ติดป้ายแนวเขตป่าชุมชน เพื่อให้ประชากรในหมู่บ้านช่วยกันดูแลป่าชุมชนในบริเวณป่าชุมชน

ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวเขตของป่าชุมชน

การจัดเวรยาม เฝ้าระวังดูแลเขตป่าชุมชน

ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชุมชน

ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอบางท้อ จังหวัดราชบุรี

การพัฒนาผลผลิตจากป่าชุมชน กลุ่มสตรีแม่บ้าน บ้านหนองวัวด้า

นำหน่อไม้ที่ได้จากป่าชุมชน ทำเป็นหน่อไม้แปรรูป

การทำกรเกษตรของคนในชุมชน

ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การทำกรเกษตรของคนในชุมชน

ภาพกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากน้ำ

ป่าชุมชนบ้านหนองวัดคำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ

โดยมีฝายทดน้ำจำนวน ๓ จุด ชาวบ้านส่วนใหญ่ อาศัยลำห้วยห้วยแห้งในการทำการเกษตร

ภาพกิจกรรมทางศาสนา

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การดำเนินกิจกรรมทางศาสนา โดยมีกิจกรรมการทำบุญกลางหมู่บ้าน (กลางแจ้ง)
ในวัน ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๖ เป็นประจำทุกปี เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน

ภาพกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

การจัดกิจกรรมไทยทรงดำบ้านหนองวัวด้า จัดขึ้นเป็นงานวัฒนธรรมประจำปีของหมู่บ้าน โดยจะจัดขึ้น ในวันที่ ๒๖ เมษายน ของทุกปี เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม และความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งงานไทยทรงดำของหมู่บ้านหนองวัวด้ากลายเป็นจุดท่องเที่ยวของหมู่บ้าน